

Kúria
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.III.35.205/2015/7.

A Kúria a dr. Temesvári Zoltán ügyvéd által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek a Csákányiné jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatósága (alperes címe) alperes ellen adó ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perben a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. november 26. napján kelt 9.K.33.207/2014/10. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 12. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán alulírott napon meghozta az alábbi

í t é l e t e t

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.33.207/2014/10. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-budapesti Adóigazgatóságánál (elsőfokú adóhatóság) 2013 január 23-án előterjesztett, majd többször módosított kérelmében (a továbbiakban: kérelem) adótartozásainak mérséklését, a mérsékelt összegre részletfizetést, valamint késedelmi pótlék tartozásának elengedését kérte.

Az elsőfokú adóhatóság a kérelmet elutasította. A másodfokú hatóság az elsőfokú határozatot megsemmisítette, és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására utasította azzal, hogy be kell szerezni

felperes nyilatkozatát arról, hogy vállalkozóként illetve magánszemélyként is kéri-e kérelme elbírálását, az elsőfokú határozat meghozatala után csatolt okiratokat pedig ismételt adatszolgáltatás bekérésével kell vizsgálni.

A másodfokú hatóság által előírt ismételt adatszolgáltatást felperes az elsőfokú hatóság felhívása ellenére nem teljesítette. Az elsőfokú adóhatóság ezért határozatával a felperes kérelmét elutasította. Indokolásában az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 134. § (1) és (3) bekezdéseire hivatkozott. A felperes által az alapeljárásban benyújtott adatlap tartalma alapján felperes vagyoni és jövedelmi helyzetét ismertetve megállapította, hogy a megismételt eljárásban elmaradt adatszolgáltatás folytán felperes aktuális megélhetési körülményei teljes körűen nem megismerhetők, és az egyéni vállalkozás gazdálkodásáról sem áll rendelkezésre hiteles információ. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy a felperes és házastársa lakhatását szolgáló családi házon felüli ingatlanvagyon a kérelemmel érintett tartozásra fedezetül szolgálhat, a vállalkozás gazdálkodásának ellehetetlenülését pedig nem az elengedni kért tartozás megfizetése eredményezné.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2014. június 6. napján kelt 2928201400. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Az elsőfokú határozatban foglalt megállapítások mellett rámutatott, hogy a fizetési kedvezményi eljárás kérelemre indul, melyben az adózónak kell kétséget kizáróan igazolnia a jogszabályban foglalt feltételek fennállását; erről az elsőfokú adóhatóság felperest tájékoztatta, a felperes által korábban közölt adatokat az elsőfokú hatóság figyelembe vette. A határozat záró része a hatáskör gyakorlójaként név szerint megjelöli az alperes főigazgatóját, mely alatt aláírás, továbbá a jogi főigazgató-helyettes neve és mellette a „(kiadmányozó)” kifejezés, valamint az alperes számozott bélyegzőlenyomata került elhelyezésre.

A felperes keresetében az alperes határozatának hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletében a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a jogerős közigazgatási határozat tartalmazta az alperes hatáskörére és illetékességére vonatkozó jogszabályhelyeket, melyek alapján egyértelmű, hogy a másodfokú határozatot a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatósága hozta, nem pedig a határozatot kiadmányozó jogi főigazgató-helyettes. Az Art. 120. § (3) bekezdés b) és c) pont 134. § (1) és (3) bekezdéseire utalva az elsőfokú bíróság az alperessel egyezően állapította meg, hogy felperes a kérelem elbírálásához szükséges adatokat az elsőfokú adóhatóság

időmúlásra és a megismételt eljárást elrendelő végzésére tekintettel indokolt felhívása ellenére nem közölte a megismételt eljárásban, további hiánypótlási felhívás kibocsátásának a felperes kérelemére indult eljárásban nem volt helye. Rögzítette, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B. §-ának az alperes határozata megfelelt, az előzményi eljárás során benyújtott bizonyítékokból az Art. 134. § (1) bekezdésében és (3) bekezdésében foglalt törvényi feltételek hiányára az alperes megalapozottan következtetett, a keresethez csatolt dokumentumok a Pp. 339/A. §-a folytán nem érintették a határozat megalapozottságát.

Felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet közigazgatási határozatokra kiterjedő hatályon kívül helyezését, és új eljárás elrendelését kérte. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Pp. 206.§ (1) bekezdését, az alperes határozata pedig a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 121.§ (1) bekezdés b) pontja alapján semmis. Az ítélet több jogi normára – a Ket. 72.§ (1) bekezdés a) pont, 106.§ (3) bekezdés, a Pp. 324.§ (3) bekezdés, 327.§ (2) bekezdés, a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII.29.) Korm. rendelet 52.§ (1) bekezdés a) pont rendelkezéseire, valamint az 1/2003. KPJE határozatra, és a 23/2011 (VI.301.) NGM utasítás több rendelkezésére – nem hivatkozott, ugyanakkor a jogerős közigazgatási határozatot olyan személy hozta, aki nem hatáskör gyakorló, és kiadmányozási joga sem igazolt.

Nézete szerint az elsőfokú bíróság az Art. 134.§ (1) és (3) bekezdéseit is tévesen értelmezte, mert a Ket. 50.§ (1) bekezdéséből és 51.§ (1) bekezdéséből eredően a megismételt eljárásban tanúsított mulasztás az elsőfokú adóhatóságot és alperest nem mentesítette az alapeljárás során igazolt jövedelmek, valamint a hivatalból ismert vagyonelemek értékelésétől, különös tekintettel a megismételt eljárásban kibocsátott felhívás és a korábbi adatközlés között eltelt időre, az ingatlanok valós értékével alperes tisztában lehetett. Álláspontja szerint az Art. 134.§ (1) bekezdésében foglalt feltételek fennálltak.

Alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Kúria a Pp. 275.§ (1) és (2) bekezdése értelmében a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja, a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati bíróság a rendelkezésre álló iratok alapján dönt.

A Ket. 72.§ (1) bekezdés f)-g) pontjai szerint a határozatnak - ha jogszabály további követelményt nem állapít meg - tartalmaznia kell f) a döntéshozatal helyét és idejét, a hatáskör gyakorlójának nevét, hivatali beosztását, valamint a döntés kiadmányozójának a nevét, hivatali beosztását, ha az nem azonos a hatáskör gyakorlójával, g) a döntés kiadmányozójának aláírását és a hatóság bélyegzőlenyomatát.

A Ket. 121.§ (1) bekezdés b) pontja értelmében az e fejezetben szabályozott eljárások során a döntést meg kell semmisíteni, ha az ügy nem tartozik az eljáró hatóság hatáskörébe vagy illetékességébe, kivéve, ha a hatóság a 22. § (3) bekezdése szerint járt el.

Felperes alaptalanul állította, hogy az alperes határozata semmis, és azt is, hogy a jogerős ítélet e keresetrészt illetően adekvát indokolást nem tartalmaz, az elsőfokú bíróság iratszerűen állapította meg, hogy a keresettel támadott határozatot a per alperese hozta.

Az alperes határozata a Ket. 72.§ (1) bekezdés f)-g) pont rendelkezéseinek, továbbá az 1/2003. KPJE határozatnak is maradéktalanul megfelel azáltal, hogy tartalmazza a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 5.§ (2) bekezdésével egyezően a hatáskör gyakorlóját, és a nevében eljáró kiadmányozó személyének nevét, hivatali beosztását, aláírását, és az alperes bélyegzőlenyomatát.

A felülvizsgálati kérelem alapján felmerülő releváns kérdés az volt, hogy a hatáskör gyakorlója és a kiadmányozó személye közötti „nevében” kifejezés hiánya semmisségi ok-e. Tekintettel arra, hogy a kiadmányozó által aláírt okiraton előnyomtatva egyértelműen és kizárólagosan került megjelenítésre a jogszabályoknak megfelelő hatáskörgyakorló személy, sem a kiadmányozó, sem a hatósági aktus címzettje (felperes), sem a közigazgatási perekben eljáró bíróság számára nem merülhetett fel okszerűen, hogy a kiadmányozó nem a hatáskört gyakorló személy nevében írta alá a döntést. A fentiek szerinti „nevében” kifejezés nem a logika elemi szabályai alapján belátható összefüggésektől függetlenül nélkülözhetetlen eleme azoknak a közigazgatási határozatoknak, melyeket nem a hatáskör gyakorló személy ír alá. A határozatok tartalmi értelmezésének elve formalizáltabb keretek között, de a Ket. 72.§ (1) bekezdés f)-g) pontjaira is vonatkozik; a szóban forgó kifejezés elmaradása így önmagában nem semmisségi ok, amennyiben az okirat mindazoknak az alaki követelményeknek megfelel, melyek alapján nyilvánvaló, hogy a kiadmányozási jogot mely személy nevében gyakorolták. Ha a hatáskör gyakorlójaként a jogszabályban foglaltaknak megfelelő személy (és

csak ő) kerül feltüntetésre a kiadmányozó személye előtt, akkor nincsen olyan logikailag elfogadható értelmezés, amelyből az következik, hogy a kiadmányozás nem a hatáskörgyakorló nevében történt. E kapcsolat a perbeli esetben is egyértelmű volt, semmisségi ok vagy ügy érdemére kiható lényeges eljárási jogszabálysértés ezáltal nem merült fel.

Az ügy érdemét érintően a Kúria következőket emeli ki:

Az Art. 134.§ (1) bekezdése alapján az adóhatóság a magánszemély kérelme alapján az őt terhelő adótartozást, valamint a bírság- vagy pótléktartozást mérsékelheti vagy elengedheti, ha azok megfizetése az adózó és a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyezteti. A (3) bekezdés szerint az adóhatóság a pótlék- és bírságtartozást kivételes méltányosságból mérsékelheti (elengedheti) különösen akkor, ha annak megfizetése a vállalkozási tevékenységet folytató magánszemély, jogi személy vagy egyéb szervezet gazdálkodási tevékenységét ellehetetlenítené. Az adóhatóság a mérséklést az adótartozás egy részének (vagy egészének) megfizetéséhez kötheti.

A jogerős ítélet az Art. 134.§ (1) és (3) bekezdéseinek megfelelt, és az elsőfokú bíróság azt is helytállóan állapította meg, hogy alperes tényállás tisztázási kötelezettségének pedig eleget tett. A felperes lényegét tekintve azt állította, hogy a kérelmére indult eljárásban bár a 2013. december 4-i adatszolgáltatási kötelezettségének nem tett, az elsőfokú bíróság jogszabálysértően nem mondta ki a tényállás tisztázatlanságát a felperes alapeljárás során tett nyilatkozatai miatt.

Az elsőfokú bíróság az Art. 120.§ (3) bekezdésére, a megismételt eljárásra előírt iránymutatásra az időmúlásra, valamint a többszöri hiánypótlás jogszerű mellőzésére utalva okszerű indokát adta annak, hogy a felperes jogi álláspontja alaptalan, melyhez a Kúria hozzáteszi, hogy kifejezetten a felperes mulasztása eredményezte azt, hogy a megismételt közigazgatási eljárásban alperesnek az alapeljárásban szolgáltatott adatok ismeretében kellett az adómérséklési kérelemről döntenie. Ehhez képest az elsőfokú bíróság az Art. 134.§ (1) bekezdés és (3) bekezdés, valamint a Pp. 339/B.§ rendelkezéseit helyesen alkalmazva állapította meg az alperes anyagi jogi mérlegelésének jogszerűségét a felperes megélhetése és a vállalkozás ellehetetlenülésének eredője tekintetében egyaránt, és arra is alappal mutatott rá, hogy a Pp. 339/A.§-a folytán az alperes határozata meghozatalát követően előállt tények a határozat törvényességét nem érintik.

A Kúria a jogerős ítéletet fentiekből következően a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján a hatályában fenntartotta.

A jogtanácsos által képviselt alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét a Kúria 100.000 forintban állapította meg, és annak, valamint a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére felperest kötelezte a Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése szerint, figyelemmel a Itv. 39.§ (3) bekezdése d) pontjára és az 50.§ (1) bekezdésében foglaltakra.

Budapest, 2015. szeptember 30.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Huber Gábor s.k. előadó bíró, Dr. Sugár Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő